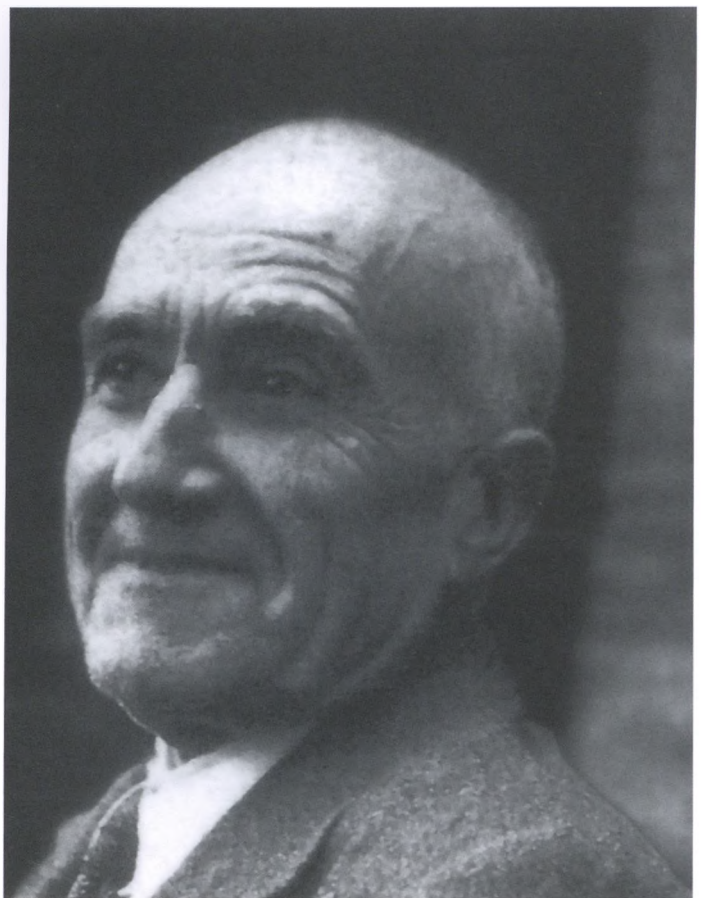

Com a simples jornalers, aquest interès no'l tindran pas y, ans al contrari, l'interès individual consistirà en abandonar el camp. Massa instruïts per poguer acontentarse ab una vida dura y miserable retribuïda, aspiraràn a progressar, y com rès els lligarà a la terra y en ella serà difícil la satisfacció de les seves ansies de millora, pensaran en unmedi que's presti millor al desenrotllo de les seves energies, pensaran en la ciutat y vers la ciutat marxaran. Sols com a propietaris poden quedar lligats, puig llavors sí que'l seu interès estarà en explotar la propria terra y les seves energies y ansies de progrès tindran materia a que aplicarse.

El procediment a seguir pera ferlos propietaris me sembla senzill y fins, en certa manera, resulta naturalment del mateix sistema d'educació que tal volta convindria adoptar. El fí del sistema educatiu a emplear es la creació d'agricultors intel·ligents y capaços d'aplicar els més nous y perfeccionats modos de conreu. No han pas d'èsser, es natural, ni enginyers agrònoms, ni pèrits agrícoles, prou sabis pera que puguin pendrer al seu únich càrrech y portar a bon terme grans y complicades explotacions agrícoles; pero sí que han d'èsser obrers teòrica y pràcticament prou preparats pera saber lo que's fan y per què ho fan.

Aixis, l'Asil deuría èsser una escola-granja, ahont s'ensenyaria, per exemple y además dels coneixements generals, llegir, escriure, comptar que son els mateixos en relació a tos dos sexes; d'una part, els sistemes moderns de conreu tant en regadiu com en secà, inclòs dels fruyters, arbres

Francesc Albert i Paradís. Col·lecció família Albert.

de ribera y gran arbrat; cria del petit y gros bestiar ab rudiments de veterinaria, apicultura, etc., y de l'altre part, el règim y govern de una casa de pagès; fer y adobar la roba, planxar, cuynar, cria de l'aviram, conill, cuch de seda, etc., munyir y fabricar recuits, mantegues, formatjes, en poques paraules, totes les industries petites annexes a l'agricultura, tot, se comprèn, segons sigui'l sexe del asilat.

Aqueixos coneixements, en l'extensió estrictament necessaria donada la seva futura condició d'obers manuals, poden perfectament possehirlos els asilats de molt bona hora, ab seguretat pels voltants dels setze anys, ja que entrarien a l'escola quant encare serien infants. Dels setze anys en avant, sols els restaria que perfeccionarse practicant.

Donchs bé: ja en la mateixa escola de coneixements generals, podria començar a preparase la futura propietat. Sapigut es que les criatures no son pas, per sí mateixes, en gran manera aplicades al treball; més amigues de jugar que de fixar l'atenció, se necessita interessarles lo més vivament que sigui possible, pera treure tot lo partit que's pot treure de les seves facultats. El medi, són els premis que, excitant l'amor propi y l'egoisme natural, son el millor esti-

mul de la voluntat. Nosaltres, en nostre escola, també caldría concedirne de premis, atenguent a l'intel·ligencia, a l'aplicació, a la bona conducta general y aquestos premis podrien consistir en vals, representatius de petites quantitats y convertibles, en son dia, en terra, bestiar, eynes, etc., en cas d'èsser noy el premiat, y en una casa, mobles, roba, aviram, etc., en cas de que fos noya.

Naturalment, que per molt importants que fossin els premis y per molt intel·ligent y voluntariós que fos l'individu asilat, ab els que guanyaria, no havia d'havernhi suficient pera crearse ni la més petita propietat, però hauría començat el capital y més endavant, quan la pràctica efectiva de conreu facilmente el podria aumentar.

Si al sortir de l'escola propiament dita pera entrar en la fase educativa eminentment pràctica que ja hem indicat podria èsser als voltants dels setze anys, se posés al practican en situació de guanyar, es a dir, si se li dongués a menar, pel seu compte y baix la seva responsabilitat encara que aconsellantse ab els seus mestres, terra suficient pera ocuparli tot el jornal; si se li proporcionessin un o dos ajudants que podrien èsser asilats menors dels que començan a practicar, y se li proporcionessin, además, me-

dis de conreu, engreix de bestiar y tot quant hi ha de lligat ab la seva educació que podria reportarli benefici material, además d'interessarlo més intensament en el bon èxit de les seves pràctiques y de mellor prepararlo pera la vida lliure, de segur que cada any, adhuc descomptant quantitats en concepte d'amortisacions y gastos, podria arreconar quantitats de relativa importancia. Si, després de tot, encara no fos prou pera lo que's necessita, se podria completar cedint terra o lo que sigui, per lo que faltés, mitjansant la creació d'un modich cens redimible per fraccions, que seria un bon medi pera que quedessin premiats l'intel·ligencia y el treball y sinó, fent cessió gratuïta puig, en vistes al bé general que representa la repoblació, no sembla pas del tot prudent regatejar.

***

Ab la realització d'aquest sistema, s'obtindrien tres resultats de verdadera importancia social: la neteja de les ciutats dels elements que, ab el temps, han de convertirse en perjudicials; portar els elements sobers de la ciutat, allà ahont ara falten, al camp; crear o multiplicar la petita propietat, establir el conreu intel·ligent y intensiu, fer profitosos els regadius y les vies de comunicació y aumentar la riquesa general. Més això, ab ès-